

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

12.12.2007

B6-0543/2007 }
B6-0544/2007 }
B6-0545/2007 }
B6-0546/2007 }
B6-0547/2007 }
B6-0548/2007 } RC1

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 103 artiklan 4 kohdan mukaisesti

- Edward McMillan-Scott, Georg Jarzembowski, Tunne Kelam, Patrick Gaubert ja Laima Liucija Andrikiienė PPE-DE-ryhmän puolesta
- Hannes Swoboda PSE-ryhmän puolesta
- Dirk Sterckx ja Marco Cappato ALDE-ryhmän puolesta
- Brian Crowley UEN-ryhmän puolesta
- Héléne Flautre, Raül Romeva i Rueda, Helga Trüpel, Eva Lichtenberger ja Milan Horáček Verts/ALE-ryhmän puolesta
- Vittorio Agnoletto ja Esko Seppänen GUE/NGL-ryhmän puolesta

joka korvaa seuraavat poliittisten ryhmien jättämät päätöslauselmaesitykset:

- PSE (B6-0543/2007)
- PPE-DE (B6-0544/2007)
- UEN (B6-0545/2007)
- GUE/NGL (B6-0546/2007)
- Verts/ALE (B6-0547/2007)
- ALDE (B6-0548/2007)

EU:n ja Kiinan suhteista

RC\700383FI.doc

PE398.225v01-00}
PE398.226v01-00}
PE398.227v01-00}
PE398.228v01-00}
PE398.229v01-00}
PE398.230v01-00} RC1

EU:n ja Kiinan huippukokouksesta ja EU:n ja Kiinan välisestä ihmisoikeusvuoropuhelusta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Pekingissä 28. marraskuuta 2007 pidetyn Kiinan ja EU:n 10. huippukokouksen yhteisen julkilausuman,
 - ottaa huomioon ihmisoikeuksien alivaliokunnan 26. marraskuuta 2007 järjestämän julkisen kuulemisen aiheesta Kiinan ihmisoikeudet ja Pekingin olympialaiset,
 - ottaa huomioon EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelut Pekingissä 17. lokakuuta 2007 ja Berliinissä 15. ja 16. toukokuuta 2007,
 - ottaa huomioon ihmisoikeusvuoropuhelujen toiminnasta ja ihmisoikeuksia koskevista kolmansien maiden kuulemisista 6. syyskuuta 2007 antamansa päätöslauselman¹,
 - ottaa huomioon 15. helmikuuta 2007 antamansa päätöslauselman Kiinan hallituksen ja dalailaman edustajien vuoropuhelusta²,
 - ottaa huomioon EU:n ja Kiinan suhteista 7. syyskuuta 2006 antamansa päätöslauselman³ sekä aikaisemmat Kiinaa koskevat päätöslauselmansa,
 - ottaa huomioon ihmisoikeusvuoropuhelua koskevat Euroopan unionin suuntaviivat, jotka hyväksyttiin 13. joulukuuta 2001, ja näiden suuntaviivojen täytäntöönpanoa koskevan arvion, joka hyväksyttiin 9. joulukuuta 2004,
 - ottaa huomioon aiemmat vuosittaiset päätöslauselmansa maailman ihmisoikeustilanteesta,
 - ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien olympiarauhan, jonka YK:n yleiskokous hyväksyi 31. lokakuuta 2007 (A/RES/62/4) ja jossa kehoitetaan YK:n jäsenvaltioita tarkkailemaan ja edistämään rauhaa olympiakisojen aikana,
 - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 60-vuotispäivän,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että vuonna 1998 tapahtuneesta EU:n ja Kiinan huippukokousmekanismin perustamisesta lähtien Kiinan ja EU:n suhteet ovat kehittyneet voimakkaasti sekä poliittisella että taloudellisella tasolla,
- B. ottaa huomioon, että mahdollinen vuoropuhelun käynnistämistä koskeva päätös on tehtävä tiettyjen neuvoston hyväksymien vaatimusten mukaisesti, joissa otetaan huomioon erityisesti EU:n tärkeimmät huolenaiheet asianomaisen maan käytännön ihmisoikeustilanteesta,

¹ Hyväksytyt tekstit P6_TA(2007)0381.

² Hyväksytyt tekstit P6_TA(2007)0055.

³ EUVL C 305 E, 14.12.2006, s. 219.

asianomaisen maan viranomaisten vilpittömän sitoutuminen käytännön ihmisoikeustilanteen parantamiseen mainitun vuoropuhelun yhteydessä sekä se, että vuoropuhelu saattaa vaikuttaa myönteisesti ihmisoikeustilanteeseen,

- C. ottaa huomioon, että vuonna 2008 pidettävät Pekingin olympiakisat antavat loistavan mahdollisuuden keskittää maailman huomio Kiinan ihmisoikeustilanteeseen,
- D. ottaa huomioon, että EU:n perustana on sen sitoutuminen vapauden, demokratian ja ihmisoikeuksien, perusvapauksien ja oikeusvaltion periaatteiden kunnioittamiseen; katsoo myös, että EU pitää näiden periaatteiden noudattamista rauhan ja vakauden edellytyksenä kaikissa yhteiskunnissa,
- E. ottaa huomioon, että EU:n ja Kiinan välinen strateginen kumppanuus on tärkeä tekijä EU:n ja Kiinan suhteissa, ja katsoo, että aidon kumppanuuden on pohjaututtava yhteisille arvoille,
- F. katsoo, että EU:n ja Kiinan suhteiden vahvistamisen ja syventämisen avulla voidaan ehkä lähentää näkemyksiä toimista, joilla voidaan vastata sellaisiin maailmanlaajuisiin haasteisiin kuin ilmastonmuutos, turvallisuus, terrorismi ja aseiden leviämisen estäminen,
- G. ottaa huomioon jatkuvasti saatavat huolestuttavat tiedot poliittisesta painostuksesta, joka kohdistuu erityisesti toimittajiin, ihmisoikeusaktivisteihin sekä uskonnollisten ja etnisten vähemmistöjen jäseniin, ja väitetyistä kidutuksista, laajalle levinneestä pakkotyövoiman käytöstä, kuolemanrangaistuksen yleisestä käytöstä sekä uskonnon-, sanan- ja lehdistönvapauden järjestelmällisestä tukahduttamisesta muun muassa internetissä sekä Kiinan hallituksen harjoittamasta tiukasta valvonnasta, joka koskee tiedottamista ja tiedon saantia Kiinaan kuuluvista Tiibetin alueista; katsoo, että sen vuoksi ihmisoikeusloukkausten laajuuden tarkka arviointi on vaikeaa,
- H. ottaa huomioon, että Kiinan osallistuminen ja vaikutus maailmassa on lisääntynyt huomattavasti viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana, ja katsoo, että uskottavuuden, demokraattisten arvojen ja vastuun olisi toimittava EU:n ja Kiinan suhteiden perustana,

EU:n ja Kiinan huippukokous

- 1. suhtautuu myönteisesti EU:n ja Kiinan 10. huippukokouksen yhteiseen julkilausumaan, jossa molemmat osapuolet vahvistavat uudelleen sitoumuksensa kehittää laaja strateginen kumppanuus maailmanlaajuisten haasteiden kohtaamiseksi, ja pitää myönteisenä myös sitä, että EU:n ja Kiinan suhteet ovat kehittyneet entisestään ja että kumpikin tekee entistä tiiviimpää yhteistyötä käsitellessään monia eri asioita;
- 2. pahoittelee, että neuvosto ja komissio eivät tälläkään kertaa nostaneet EU:n ja Kiinan huippukokouksessa tiukasti esille ihmisoikeuskysymyksiä antaakseen ihmisoikeuksia koskeville huolenaiheille suuremman poliittisen painoarvon ja että EU ei käyttänyt hyväkseen lähestyvien olympialaisten tarjoamaa tilaisuutta puuttuakseen Kiinan ihmisoikeuksiin liittyviin vakaviin huolenaiheisiin;

3. kehottaa Kiinaa ja EU:ta varmistamaan entistä tasapainoisemman kauppaa- ja talouskumppanuuden, jonka pitäisi johtaa kestäväan kasvuun ja yhteiskunnalliseen kehitykseen erityisesti ilmastomuutoksen, ympäristön ja energian alalla;
4. katsoo, että eurooppalaisiin tuotteisiin ja tuotemerkkeihin kohdistuvassa piratismassa ja väärentämisessä, johon kiinalaiset teolliset toimijat syyllistyvät, on kyse kansainvälisten kauppasääntöjen vakavasta rikkomisesta; vaatii Kiinan viranomaisia parantamaan merkittävästi teollis- ja tekijänoikeuksien suojaa;
5. kehottaa toisaalta suurempaan yhdenmukaisuuteen ja toisaalta johdonmukaisuuteen ihmisoikeuksien, kaupan ja turvallisuuden suhteen; kehottaa sen vuoksi EU:ta varmistamaan, että kauppasuhteiden parantaminen Kiinan kanssa edellyttää ihmisoikeusuudistuksia, ja kehottaa tässä yhteydessä neuvostoa laatimaan kokonaisvaltaisen arvion Kiinan ihmisoikeustilanteesta, ennen kuin se tekee mahdollisen uuden kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan puitesopimuksen;
6. pitää sen vuoksi kumppanuutta ja yhteistyötä koskevasta puitesopimuksesta käytävien neuvottelujen käynnistämistä myönteisenä, koska sopimus kattaa EU:n ja Kiinan kahdenvälisen suhteiden kaikki alat, tehokas ja toimiva ihmisoikeuslauseke mukaan luettuna, sekä poliittisia kysymyksiä koskevan yhteistyön vahvistamisen ja tehostamisen; toistaa pyyntönsä ottaa parlamentti mukaan osapuolten kaikkiin tuleviin kahdenvälisiin suhteisiin ottaen huomioon, että kumppanuus- ja yhteistyöpuitesopimusta ei voida tehdä ilman parlamentin muodollista hyväksyntää;
7. vaatii, että Tiananmenin tapahtumien jälkeen asetettu EU:n asevientikielto Kiinaan on pidettävä voimassa, kunnes ihmisoikeuskysymyksissä on edistytty merkittävästi; muistuttaa EU:n jäsenvaltioita siitä, että aseiden vientiä koskevat käytännösäännöt sisältävät vaatimuksen, jonka mukaan aseviennin kohdemaan on kunnioitettava ihmisoikeuksia;
8. on huolissaan siitä, että Kiinan hallitus ei vielä ole ratifioinut kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevaa kansainvälistä yleissopimusta, vaikka se on useaan otteeseen ilmoittanut aikovansa ratifioida sen; kehottaa näin ollen ratifioimaan mainitun sopimuksen ja panemaan sen täytäntöön viipymättä;

EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelu

9. korostaa, että Kiinan ihmisoikeustilanne on edelleen vakava huolen aihe; korostaa sen vuoksi tarvetta vahvistaa ja parantaa huomattavasti EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelua; kehottaa neuvostoa antamaan Euroopan parlamentille yksityiskohtaisempia tietoja; pitää tärkeänä jatkaa EU:n ja Kiinan ihmisoikeuksia koskevan oikeudellisen seminaarin valmistelua, joka aikaisemmin edelsi vuoropuhelua, siten, että seminaarin työhön osallistuvat tutkijat ja kansalaisyhteiskunnan edustajat, ja pitää tässä yhteydessä tervetulleena eurooppalaisen ihmisoikeus- ja demokratia-aloitteen tavoitteen 3 mukaisen EU:n ja Kiinan ihmisoikeustutkijoiden verkoston perustamista, ja kehottaa komissiota varmistamaan, että mainittu verkosto toimii tehokkaassa yhteistyössä Euroopan parlamentin kanssa;

10. katsoo, että Kiinan kanssa käydyn vuoropuhelun eri kierroksilla käsitellyjä kysymyksiä, kuten YK:n kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ratifiointi, rikosoikeusjärjestelmän uudistus, kuolemanrangaistus ja uudelleenkoultus työleireillä mukaan lukien, mielipidevapaus, erityisesti internetissä, lehdistönvapaus, tiedonsaannin vapaus, omantunnon, ajatuksen ja uskonnon vapaus, vähemmistöjen asema Tiibetissä, Tiananmenin aukion tapahtumien jälkeen pidätettyjen vapauttaminen ja työntekijöiden ja muiden oikeudet, on edelleen nostettava esiin vuoropuhelun puitteissa ja siinä on käsiteltävä erityisesti aiemmissa vuoropuheluissa annettujen, molempien osapuolten yhdessä hyväksymien suositusten ja oikeudellisissa seminaareissa annettujen suositusten soveltamista; kehottaa neuvostoa siksi harkitsemaan vuoropuhelun keston pidentämistä ja varaamaan enemmän aikaa esiin tuotuja kysymyksiä koskevalle keskustelulle; kehottaa lisäksi neuvostoa ja komissiota kiinnittämään erityistä huomiota Kansainvälisen työjärjestön yleissopimusten ja erityisesti riippumattomia ammattiliittoja ja lapsityövoiman käyttöä koskevien määräysten noudattamiseen;
11. panee merkille, että Kiina on sitoutunut tukemaan YK:n ihmisoikeusneuvostoa, kun se käsittelee sille annetun tehtävän mukaisesti ihmisoikeuskysymyksiä uskottavasti, puolueettomasti ja valikoimatta, ja kehottaa vahvistamaan yhteistyötä Yhdistyneiden Kansakuntien järjestelmässä sekä tekemään yhteistyötä YK:n ihmisoikeusmekanismien kanssa ja kunnioittamaan olennaisiin kansainvälisiin ihmisoikeussäädöksiin sisältyviä kansainvälisiä ihmisoikeusnormeja, vähemmistöjen oikeudet mukaan luettuina;
12. kiinnittää huomiota siihen, että Kiinan on sallittava vapaa mielipiteen ilmaiseminen sekä uskonnon ja ajatuksen vapaus; vahvistaa, että Kiinassa tarvitaan uskontoa koskevaa kokonaisvaltaista lainsäädäntöä, joka täyttää kansainväliset normit ja takaa aidon uskonnonvapauden, erityisesti sen vuoksi, että Kiinan viranomaiset käyvät keskustelua "uskonnon" ja erityisesti "laillisen uskonnon" määritelmästä; pitää valitettavana Kiinan perustuslain (36 artiklan) mukaisen uskonnonvapauden ja sen tosiasian välistä ristiriitaa, että valtio puuttuu jatkuvasti uskonnollisten yhteisöjen asioihin, erityisesti pappien koulutukseen, valintaan ja nimittämiseen, ja harjoittaa poliittista indoktrinaatiota pappien keskuudessa;
13. pahoittelee, että kuudennella Kiinan ja Tiibetin keskustelukierroksella ei syntynyt tuloksia; kehottaa osapuolia tekemään kaikkensa jatkaakseen vuoropuhelua ja kehottaa Kiinan hallitusta ryhtymään merkittäviin neuvotteluihin, joissa otetaan asianmukaisesti huomioon dalai-laman vaatimukset Tiibetin autonomiasta; kehottaa Kiinaa pidättäytymään painostamasta valtioita, joilla on ystävälliset suhteet dalai-lamaan;
14. toistaa huolensa raporteista, joiden mukaan koskevat Tiibetissä ja muissa tiibetiläisväestön asuttamissa maakunnissa esiintyy jatkuvia ihmisoikeusloukkauksia, joihin kuuluu kidutusta, mielivaltaisia pidätyksiä ja vangitsemisia, uskonnonvapauden tukahduttamista, vapaan liikkuvuuden mielivaltaisia rajoituksia ja työleireillä tapahtuvaa uudelleenkoultusta; pahoittelee, että niin kutsuttua "isänmaallisen koulutuksen" kampanjaa on tehostettu lokakuusta 2005 lähtien Tiibetin luostareissa ja sen yhteydessä on pakotettu tiibetiläiset allekirjoittamaan julistuksia, joissa dalai-lama tuomitaan vaarallisena separatistina; kehottaa Kiinaa antamaan riippumattoman elimen päästä Gedhun Choekyi Nyiman, Tiibetin panchen-laman ja hänen vanhempiansa luokse, kuten YK:n lapsen oikeuksien komitea on vaatinut;

15. kehottaa Kiinaa YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsenenä panemaan täytäntöön kidutusta käsittelevän YK:n erityisraportoinnin suositukset ja antamaan YK:n asiantuntijoille pysyvän kutsun Kiinaan;
16. katsoo, että ihmisoikeuksiin olisi kiinnitettävä paljon enemmän huomiota ennen Pekingin olympiakisoja; toistaa, että yleismaailmallisten perustavaa laatua olevien eettisten periaatteiden kunnioittaminen ja ihmisarvoa kunnioittavan rauhanomaisen yhteiskunnan edistäminen sisältyvät olympialiikkeen peruskirjan 1 ja 2 artiklaan;
17. pyytää Kansainvälistä olympiakomiteaa julkistamaan oman arviointinsa siitä, missä määrin Kiina kunnioittaa sitoumuksiaan, jotka se antoi vuonna 2001 ennen kisojen myöntämistä Pekingille; korostaa EU:n vastuuta ottaa huomioon kyseinen arviointi ja toimia yhteistyössä kansallisten olympiakomiteoiden ja EU:ssa toimivien olympiakisojen sponsoreiden vastuullisen käyttäytymisen varmistamiseksi ennen Olympiakisoja, niiden aikana ja niiden jälkeen;
18. on hyvin huolestunut viimeaikaisesta olympialaisiin liittyvän poliittisen väkivallan lisääntymisestä, jonka kohteena on ihmisoikeuksien puolustajia, toimittajia, asianajajia, vetoomusten esittäjiä ja kansalaisyhteiskunnan aktivisteja, etnisiä ryhmiä kuten uiguureja sekä kaikkien uskontojen harjoittajia, erityisesti Falun Gongin jäseniä; kehottaa Kiinan viranomaisia vapauttamaan heidät välittömästi ja lopettamaan tällaiset ihmisoikeusloukkaukset sekä sen, että olympiainfrastruktuurin tieltä puretaan huomattava määrä taloja maksamatta korvausta;
19. kehottaa Kiinaa ryhtymään konkreettisiin toimiin ja takaamaan ilmaisuvapauden ja kunnioittamaan sekä kiinalaisten että ulkomaisten toimittajien lehdistönvapautta, esittää vakavan huolensa Kiinassa toimivien ulkomaisten toimittajien toimintavapautta koskevan asetuksen täytäntöönpanon viivästyttämisestä, ja kehottaa Kiinan viranomaisia välittömästi lopettamaan – erityisesti monikansallisten yritysten avulla tapahtuneen – tuhansien ulkomailla toimivien uutis- ja tietoverkkosivujen sensuroinnin sekä vaatii Kiinan viranomaisia vapauttamaan kaikki toimittajat, internetin käyttäjät ja verkossa toimivat toisinajattelijat, jotka ovat käyttäneet oikeuttaan saada tietoja; kehottaa uudelleen Kiinan viranomaisia keskeyttämään kuolemanrangaistusten täytäntöönpanon vuoden 2008 olympialaisten ajaksi ja peruuttamaan 42 ihmisryhmää koskevan kieltolistan;
20. kiinnittää huomiota Kiinan kommunistisen puolueen 17. puoluekokouksen päätelmiin, joissa esiintyi erilaisia näkökulmia ja avoimuutta suhteessa tärkeimpien kansainvälisten ihmisoikeusnormien täytäntöönpanoon Kiinassa;
21. edellyttää Kiinan lopettavan jatkuvan tukensa Myanmarin hallitukselle ja Darfurin tilanteelle;

o

o o

22. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauseelman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Kiinan kansantasavallan hallitukselle, Kiinan kansankongressille, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille ja Kansainvälisen Olympiakomitean hallitukselle.